

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เสนาะเสียงสำเนียงเพลงไทย

เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว (๓)

ครูผู้สอน ครูจักรพันธ์ สุวรรณเกิด

เรื่อง
ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ
เพลงระบำดอกแก้ว (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงเพลงไทย

๑. เรื่อง วงดนตรีไทย (วงปี่พาทย์)
๒. เรื่อง วงดนตรีไทย (วงเครื่องสายและวงมโหรี)
๓. เรื่อง วงดนตรีพื้นบ้าน
๔. เรื่อง อ่าน เขียน ร้องโน้ตเพลงไทย
๕. เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงเพลงไทย

๖. เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๒
๗. เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๓
๘. เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ เพลงระบำดอกบัว ๔
๙. เรื่อง ประมวลทักษะการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ
เพลงระบำดอกบัว

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนสามารถบอกประวัติความเป็นมาเพลงระบำดอกบัวได้ถูกต้อง

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเพลงระบำดอกบัวได้ถูกต้องตามจังหวะ
และทำนอง

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

นักเรียนเห็นคุณค่าของดนตรีไทย

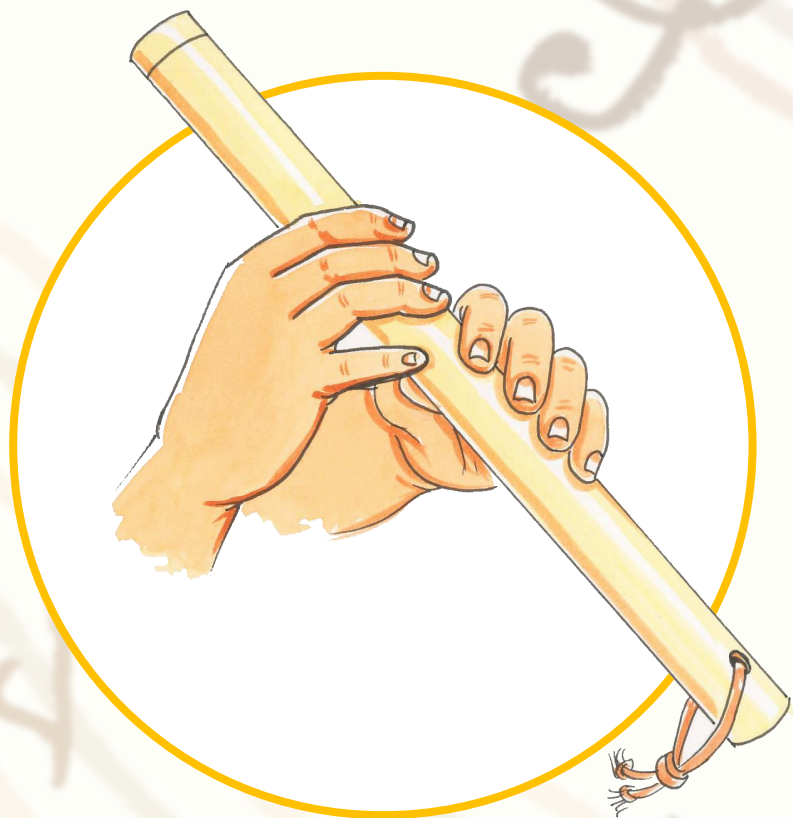
ทบทวน การปฏิบัติทักษะขลุ่ยเพียงออ

ขลุ่ยเพียงออ

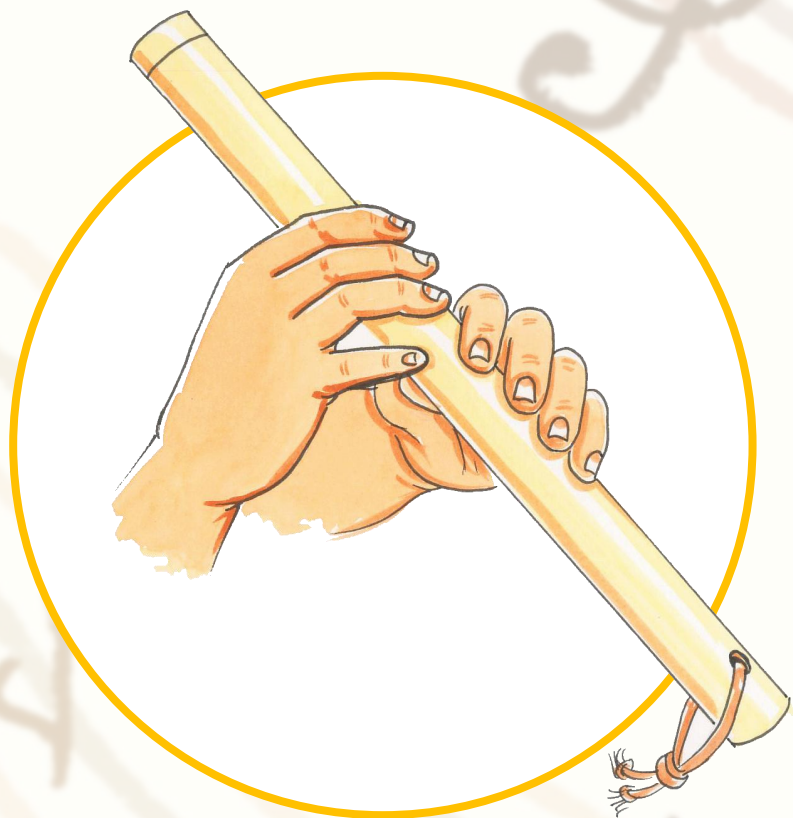
๑. เลาขลุ่ย
๒. ดาก
๓. รูปากเป่า
๔. รูปากนกแก้ว
๕. รูนิ้วค้ำ
๖. รูบังคับเสียง
๗. รูร้อยเชือก

การใช้และดูแลบำรุงรักษาขลุ่ยเพียงออ

๑. ก่อนหรือหลังเป่าควรทำความสะอาดโดย
การเช็ดทุกครั้ง ห้ามนำลงไปล้างในน้ำหรือ
ตากแสงแดดโดยตรง เพราะจะทำให้เกิดการ
ยืดหดตัวของไม้ได้เป็นเหตุทำให้เสียงขลุ่ย
เปลี่ยนไป ควรใช้แอลกอฮอล์เช็ดทำความสะอาด
เพื่อฆ่าเชื้อบริเวณที่ใช้ปากสัมผัส

การใช้และดูแลบำรุงรักษาขลุ่ยเพียงออ

๒. ไม่ใช่ขลุ่ยร่วมกับผู้อื่น เพราะอาจเป็นแหล่งของการแพร่เชื้อโรคได้

๓. หลังการใช้ควรเก็บใส่ถุงให้เรียบร้อยเพื่อป้องกันแมลงหรือสัตว์เล็ก ๆ เข้าไปอยู่อาศัย

ข้อควรระวังในการใช้ขลุ่ยเพียงออ

๑. **ไม่ควรให้ขลุ่ยตกหล่น** เพราะทำให้ขลุ่ยเกิดการเสียหายหรือแตกหักได้
๒. **ไม่ควรวางขลุ่ยไว้ในที่ที่มีความร้อนมาก ๆ เป็นเวลานาน** เพราะจะทำให้ขี้ผึ้งหรือกาวที่ใช้ติดอยู่ด้านในละลาย ทำให้เสียงเพี้ยนได้
๓. **ไม่ควรนำไม้หรือวัสดุอื่นแหย่เข้าไปในปากนกแก้วหรือในบริเวณเลาขลุ่ยด้านใน** และ**ไม่ควรตกแต่งหรือปรับแต่งรูต่าง ๆ ของขลุ่ย** หากไม่ทราบวิธีการที่ถูกต้อง เพราะอาจจะทำให้ส่วนประกอบต่าง ๆ เสียหาย ทำให้ไม่สามารถใช้งานได้ หากเกิดการเสียหายจะต้องนำไปให้ช่างซ่อมแก้ไขให้

การปฏิบัติทักษะขลุ่ยเพียงออ

เพลงระบำดอกบัว

เป็นการแสดงชุดหนึ่งจากละครเรื่อง "รถเสน" ตอน
หมูนางรำแสดงถวายท้าวรถสิทธิ์ ซึ่งกรมศิลปากรได้ปรับปรุง
ขึ้น แสดงให้ประชาชนชมเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๐

การปฏิบัติทักษะขลุ่ยเพียงออ

เพลงระบำดอกบัว

ผู้ประพันธ์บทร้องคืออาจารย์มนตรี ตราโมท ใช้ทำนองเพลงสร้อยโถ้วลาวของเก่า เป็นการแสดงหมู่ ผู้แสดงถือดอกบัวออกมารำ ซึ่งดอกบัวนั้นเป็นดอกไม้ที่ชนชาวไทยใช้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์และนิยมกันว่าเป็นดอกไม้ที่ประเสริฐ

การปฏิบัติทักษะขลุ่ยเพียงออ

เพลงระบำดอกบัว

การนำดอกบัวมาถือนำก็เพื่อแสดงความคารวะต่อผู้ที่
ชาวไทยให้การต้อนรับอย่างชื่นชมและอวยชัยให้พรให้มี
ความสุขสำราญใจ

การปฏิบัติ ขลุ่ยเพียงออ

เพลงระบำดอกบัว อัตราจังหวะสองชั้น

เพลงระบำดอกบัว

สองชั้น

๑

๒

๓

๔

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
-----	-----	--- ต้ม	--- ม	-----	- ซ - ล	- ต้ม - รัง	- มัม - ซัม
-----	- ล - ซ	- ม - ร	- ด - ล	-- ต้ม ล	ซ ม ซ ล	- ต้ม - มัม	- รัง - ต้ม
-----	- ม - ม	-- ซ ล	- ต้ม - ล	-----	- ต้ม - ล	- ซ - ม	- ซ - ม
-----	- ซ - ด	- ร - ม	- ซ - ม	--- รัง	- ต้ม - ล	- ต้ม - ม	- ซ - ล

๒ หน

เพลงระบำดอกบัว

สองชั้น

๕

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
----------	---------	----------	---------	----------	---------	----------	---------

-----	- ซ - ล	- ดํ - รํ	- ม - ซ	----- ล	- ม - ซ	----- รํ	- ล - ดํ
-------	---------	-----------	---------	---------	---------	----------	----------

๒ หน

๖

----- รํ	- ล - ดํ	----- ล	- ม - ซ	----- ล	- ม - ซ	----- รํ	- ล - ดํ
----------	----------	---------	---------	---------	---------	----------	----------

๒ หน

๗

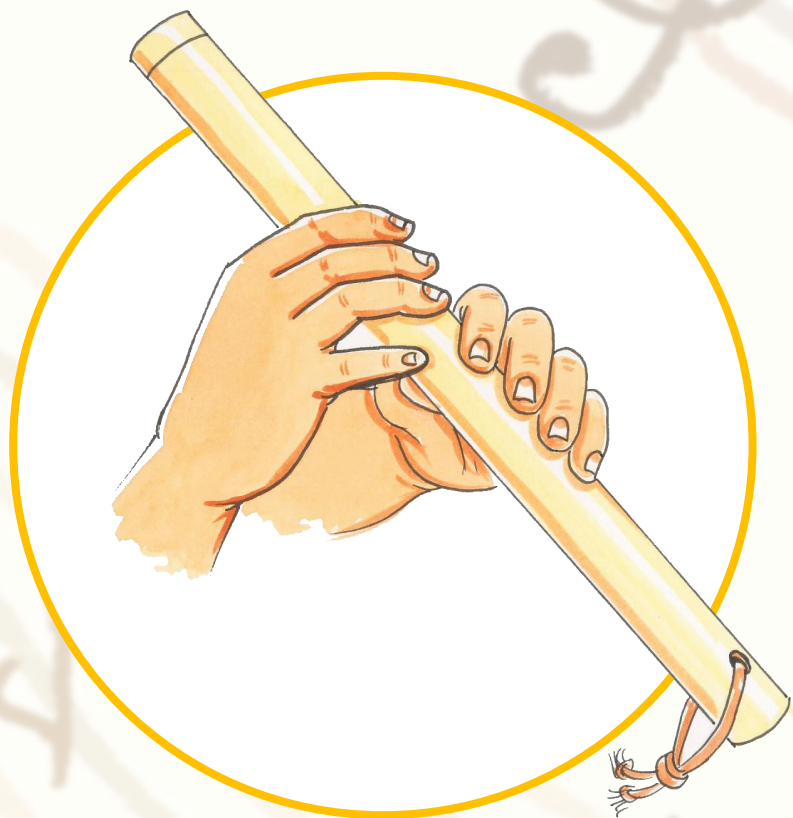
----- รํ	- ล - ดํ	----- รํ	- ล - ดํ	- ล - ล	- ดํ - ซ	- ม - ซ	- ล - ดํ
----------	----------	----------	----------	---------	----------	---------	----------

๘

- ดํ รํ ดํ	ฟํ มํ รํ ดํ	ท ดํ รํ ดํ	ฟํ มํ รํ ดํ	- ดํ รํ ดํ	ฟํ มํ รํ ดํ	ท ดํ รํ ดํ	ฟํ มํ รํ ดํ
------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------

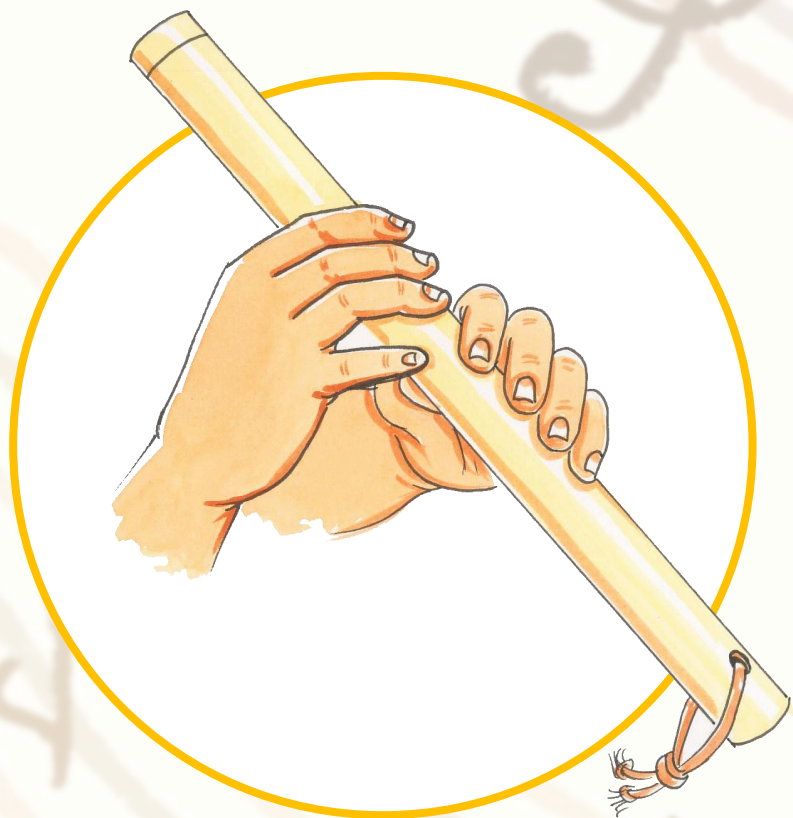
กลับต้น

การใช้และดูแลบำรุงรักษาขลุ่ยเพียงออ

๑. ก่อนหรือหลังเป่าควรทำความสะอาดโดย
การเช็ดทุกครั้ง ห้ามนำลงไปล้างในน้ำหรือ
ตากแสงแดดโดยตรง เพราะจะทำให้เกิดการ
ยืดหดตัวของไม้ได้เป็นเหตุทำให้เสียงขลุ่ย
เปลี่ยนไป ควรใช้แอลกอฮอล์เช็ดทำความสะอาด
เพื่อฆ่าเชื้อบริเวณที่ใช้ปากสัมผัส

การใช้และดูแลบำรุงรักษาขลุ่ยเพียงออ

๒. ไม่ใช่ขลุ่ยร่วมกับผู้อื่น เพราะอาจเป็นแหล่งของการแพร่เชื้อโรคได้

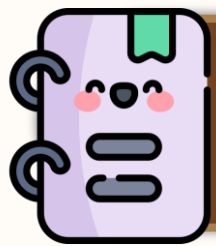
๓. หลังการใช้ควรเก็บใส่ถุงให้เรียบร้อยเพื่อป้องกันแมลงหรือสัตว์เล็ก ๆ เข้าไปอยู่อาศัย

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ
เพลงระบำดอกบัว (๕)

ดาวน้โหลดเอกสารได้ที่
www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องจัดเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ
เพลงระบำดอกบัว
๒. ขลุ่ยเพียงออ

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่

www.dltv.ac.th

